

Tilsynsrapport mastergradsutdanningen i sosiologi ved UiO, studieåret 2010/2011

1 Bakgrunnsinformasjon

Rapporten gjelder emnene på masternivå. Dette er ny tilsynssensors første rapport.

2 Utforming av arbeidet

Vurderingen er basert på emnebeskrivelser på nett med pensum, eksamensoppgaver, evaluering av enkelte emner (studentenes tilbakemelding og faglærers vurderinger), tilsendt karakterstatistikk og oversikt over klager og 3 eksamensoppgaver (emneoppgave samt skoleeksamen).

3 Vurdering av emnene og resultatene

Generelt dekker emnene et bredt spekter av teoretiske posisjoner og relevante problemstillinger. De viser også en distinkt fagprofil ved sosiologistudiet i Oslo med vekt på ulikhet gjennom klasse, kjønn, etnisitet/innvandring og kultur. Det er noe overlapp mellom de ulike valgfrie fordypningene, og dette bidrar til å binde programmet sammen. Sett under ett fremstår tilbudet som tilfredsstillende og med gode valgmuligheter for studentene.

Masteremnene vurderes ved hjelp av skoleeksamen, og denne har i stor grad form av kontrollspørsmål for å sjekke om studentene har lest pensum og kan redegjøre for sentrale begreper. I noen grad (metodekursene og 4100-4800 serien) har i tillegg øvingsoppgaver som for sistnevnte serie også teller i sluttkarakteren. Denne tilsynssensor stusser over vekten på skoleeksamen og kontroll på masternivå, og også på spørsmål om gjengivelse av pensum i hjemmeeksamener. Var det en idé å legge enda mer vekt på vurdering ved hjelp av semesteroppgaver og drøfting og bruk av teoriene i analyse av empiriske fenomen på eksamen som en forberedelse til masteroppgaven?

SOS4010

På dette kurset i kvalitativ metode har eksamen fokus på design. Dette er viktig. Det står også i beskrivelsen av emnet at studentene skal dyktiggjøres i de håndverksmessige sidene gjennom å prøve ut metodiske grep på en begrenset problemstilling. Her skal studentene selv innhente og analysere data og rapportere forskning. Undertegnede synes dette er særlig viktig i et kvalitativt kurs på masternivå, men kan ikke uttale seg mer om innholdet siden det ikke er beskrevet og ikke inngår i eksamen. Slik det er nå, blir vurderingen av studentene basert på skoleeksamenen, og særlig på design. Dette kan være grunnen til at karakterfordelingen i dette tilfellet også blir veldig skjev siden eksamen spør etter definisjoner (rett-galt) og forskningsdesign. Dette bør de ansvarlige kanskje se nærmere på.

SOS4011

Emnet består av valgfrie seminarer. I dette emnet er også karakterene svært skjevt fordelt med mye A og B som i SOS4010. Ser en på eksamensoppgavene, er disse svært forskjellige på de ulike seminarene. Jeg vil særlig trekke fram organisasjon som et eksempel på en mindre heldig hjemmeeksamen der studentene blir bedt om å finne fram svaret på oppgaven i pensum. Oppgavene her virker lite utfordrende med lite grunnlag for å måle studentenes analytiske evne og sosiologiske fantasi! De andre emnene er noe bedre med mer spørsmål om drøfting, og særlig den første av langsvareoppgavene under klasse kan være et eksempel på en oppgave

som egner seg bedre til en hjemmeeksamen. Ut fra egne erfaringer ville jeg sagt at fordypningsemner kunne være starten på å bearbeide teoretisk problemstillingen til masteroppgaven heller enn å teste hva de har lest.

Serien 4100-4800

Kursene har alle samme form for vurdering med en kombinasjon av emneoppgave med veiledning (for lite tid til dette ifølge evalueringen av 4100) og skoleeksamen der det spørres etter definisjoner og en langsvareoppgave. Selv om temaet 4400 går ut, vil jeg bruke dette emnet til å diskutere vurderingen. På dette emnet er det meget stort overlapp mellom studentenes emneoppgaver og langsvaret på skoleeksamenen. Dette virker helt unødvendig. Dersom studenten allerede har skrevet emneoppgave underveis, kan hun helt sikkert svare flott på dette også på en skriftlig eksamen. Det blir kjedelig for studenten og iallfall for sensor, og virker litt poengløst. I 4800 der det også var en eksamensoppgave og emneoppgave, var det i alle fall en mer analytisk emneoppgave som ikke var så tydelig overlapp med langsvareoppgaven. SOS4301 hadde svært gode drøftingsoppgaver, mens 4500 var nokså dårlige (og karakterfordelingen mye skjevere).

Det kan diskuteres om dere ikke bruker for mye tid på kontroll gjennom skoleeksamen heller enn på analyse ved hjelp av teorien. Mer tid kunne kanskje bedre kunne vært brukt på veiledning av emneoppgaver. Uansett, opplegget med kombinasjon av emneoppgave og skoleeksamen krever i alle fall gode oppgaver om man vil måle det som er meningen med undervisningen på masternivå, nemlig ikke bare å gjengi teori, men å lære å bruke den.

SOS4800 er evaluert når det gjelder pensum og opplegg, og konklusjonene synes fornuftige. Det samme gjelder forslagene til endring av SOS4050 ved å ta inn generell litteratur om oppgaveskriving. En del er foreslått; det er også kommet ganske mye nyttig de senere år. Dette passer kanskje i en utvikling der masterutdanningen legger mer vekt på prosessen fram mot en god sosiolog enn på kontrollen underveis.

Det er ikke noe å utsette på sensur og klager, men underveis er noen skjevheter i karakterer kommentert i noen fag (selv om antallet studenter er lite), skjevheter som kan komme av de oppgavene som er gitt og som gjør det vanskelig å skille mellom studentenes prestasjoner.

Oppsummering

Emnene, kvaliteten og opplegget er altså bra, men etter undertegnes mening er det muligheter til forbedring særlig i vurderingen av studentene. En felles diskusjon av hva man ønsker at studentene skal lære, og hvordan dette kan oppnås og måles (et relevant spørsmål i disse måletider) kan være et forslag. I materialet som er vurdert er det også gode eksempler som kan tas til følge når det gjelder formen på vurdering.

Trondheim 4.1.2012

Bente Rasmussen